

rene med, hvem af Ministrene, jeg skal rette mit Spørgsmaal til. Jeg er ikke paa det rene med, enten det er Trafikministeren eller Kirke- og Undervisningsministeren eller Indenrigsministeren, enten det kommer ind under den kommunale Lovgivning eller den kirkelige Lovgivning, men jeg vil altsaa gerne tillade mig at spørge, om Præsten skal befordre sig selv ud i Sognet til Sygebesøg osv., fordi jeg har set, at der er mange fattige Folk, der krympe sig, og se lidt uvilligt paa Præsten, idet de sige: Vi skulle slæbe i Dage for at faa Præsten til at komme til den syge, og naar han dør, skulle vi igen give Penge til Præst og Værer for Tale og Sang. Jeg vil i øvrigt henholde mig til, hvad der er sagt angaaende den Sag, jeg har ogsaa kendt flere Tilfælde, hvor man har maattet tinge med Præsten for at faa at vide, hvad han skulle have for sin Tale. Jeg hørte ogsaa forleden Dag en Mand udtale en Klage over et saadant bestemt Tilfælde. Jeg synes derfor, at saadant noget skulle Præsterne høre fra. Lad os lønne Præsterne saaledes, at de kunne forrette deres kirkelige Handlinger i Folkekirken uden at behøve at tage imod disse Sportler eller Accidenser. Det tror jeg, Folkekirken staar sig bedst ved, og jeg tror ogsaa Folkekirken Præster staa sig godt ved, hvis de have Befordringsmidler, enten Karetøj eller Ridehest, da at befordre sig ud til Sognets Beboere, naar de trænge til Præsten i Hjemmene.

Ordføreren (Ste ffensen): Jeg skal tillade mig at fremsætte et Par Bemærkninger i Anledning af, hvad der er kommet frem, idet jeg skal søge at fatte mig i den størst mulige Korthed paa Grund af den saa langt fremrykkede Tid. Først skal jeg vende mig til den ærede Ordfører for Mindretallet, som med Hensyn til sin Opfattelse af Accidenserne stod paa et ganske andet Standpunkt, end Flertallet staar paa. Han krævede — og fik deri Tilslutning af den højtærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet — at vi, Flertallet, skulle bøje os for det, der har været Kirkens Ordning med Hensyn til Accidenserne fra de ældste Dage indtil nu, thi det kunde ikke nytte, man sagde, at det var en uforstandig, irrationel Ordning, thi Kirken havde slaaet fast, at det var rationelt. Dertil skal jeg svare: Nej, det er netop det, Flertallet ikke gør. Man højer sig ikke for, at Sammenhængen skulle være denne, thi Sammenhængen er den stik modsatte, nemlig den, at det har været erkendt helt ned fra de ældste Tider i Kirken at være en uforstandig Ordning, og det har ingen Sinde af Kirken været

slaaet fast som noget rationelt. Jeg skal ikke gentage, hvad jeg tidligere har sagt. Jeg skal blot tillade mig at minde om, at i Reformationens Tidsalder bleve disse Afgifter fordømte saavel fra Katolikkernes som fra Protestanternes Side, og det er en senere protestantisk Misbrug, der senere har bragt dem til Herlighed her i Landet. Disse Afgifter ere ikke gode gamle Afgifter, de ere heller ikke forældede Afgifter, thi hvis de vare forældede, maatte de en Gang have været gode, men blot ikke passe til Nutidens Forhold. Nej, de have været slette fra første Færd af. Jeg er ved mange af de Udtalelser om Accidenserne, vi her have hørt, kommen til at tænke paa nogle Ord, som Goethe lægger Urtyden for alle radikale, Meststofeles, i Munden. Han lader ham sige — jeg skal gengive det i Oversættelse —: „Lov og Retfærdighed nedarves som en evig Sygdom, slæbes fra Slægt til Slægt og sniger sig fra Sted til Sted.“ Som alle almene Sætninger, der komme frem fra radikal Side, kan man gerne sige, at denne Sætning i sin Almindelighed selvfølgelig ikke er rigtig, men lige saa selvfølgelig er der noget i den, som er rigtigt, og det er det, at det kan hændes, at en eller anden Institution, en eller anden Art Retssætning eller Rettighed kan have været fuldstændig urigtig fra første Færd, en Sygdom, og dog kan den slæbes fra Slægt til Slægt og snige sig fra Sted til Sted. Det er netop det, som har været Tilfældet med Accidenserne, som i deres hele Væsen er en forkastelig Afgift. Den ærede Ordfører for Mindretallet sølte det mindre passende, at jeg sammenstillede Vaccinationen med Udsørelsen af kirkelige Handlinger. Naar den ærede Ordfører har følt dette mindre passende, maa det ligge i, at han ikke har lagt Mærke til, at det var et Eksempel til Belysning af en almindelig Grundsætning, jeg omtalte. Er den almindelige Grundsætning rigtig, har Eksemplet i og for sig mindre at sige, thi det tjente kun til Belysning af denne Grundsætning, og det drister jeg mig endnu til at paastaa, at den Sætning er rigtig, at naar et Samfund, i dette Tilfælde Folkekirken Samfund, opstiller Pligter for sine Medlemmer, saa skal det samme Samfund ikke kræve Betaling af dem for Opfyldelsen af deres Pligter. Det er denne Sætning, der var Hovedsagen i mine Udtalelser, og jeg alludrede den med, at i Statssamfundet var man ikke i Tvivl om Rigtigheden heraf, og jeg nævnte som Eksempel Vaccinationen. I Folkekirken Samfund er Sætningen i endnu højere Grad gældende, thi her kommer ufravigelig dette forargelige til,